בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 11864-11-23 פלוני נ' הכשרה חברה לביטוח בע"מ

לפני **כבוד השופט ניר גנצ'רסקי**

תובע **פלוני**
ע"י ב"כ עו"ד דורית פילו

נגד

נתבעת **הכשרה חברה לביטוח בע"מ**
ע"י ב"כ עוה"ד אמיר פאר ממשרד תומר זמר ואח'

חקיקה שאוזכרה:

חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975

תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז-1956: סע' 29(5)(א), 29(5)(א)(II), 37, 37(5)(א), 37(7)(א)

חוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994: סע' 3(א), 3(ד)

פסק דין

1. לפניי תביעה לפיצויים בגין נזקי גוף שנגרמו לתובע, מר ע.א. (להלן: "**התובע**"), בתאונת דרכים שהתרחשה ביום 9.4.2023. התביעה הוגשה נגד הכשרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**הנתבעת**"), כמבטחת הרכב בו נהג התובע, מכוח חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 (להלן: "**חוק הפלת"ד**").

2. הצדדים אינם חלוקים בסוגיית החבות, אך חלוקים באשר לשיעור הנזק.

רקע

3. ביום 9.4.2023, סביב השעה 01:30, התובע, יליד 25.2.1997, נפגע בתאונת דרכים. התאונה אירעה עת נהג התובע ברכב מסוג קיה קוריאה מ.ר. 6764938, כאשר רכב מסוג מיצובישי מ.ר. 3327766, שנסע בנתיב הנגדי, פגע בעוצמה בחלקו הקדמי השמאלי של רכב התובע והעיף אותו (כתב תביעה מיום 6.11.2023, סעיפים 1-2).

4. כתוצאה מעוצמת הפגיעה, רכב התובע הוגדר כאבדן גמור, כריות האוויר נפתחו, וגופו של התובע הועף קדימה ואחורה ולצדדים. התובע חש כאבים עזים וסחרחורות ופונה באמבולנס לבית חולים בלינסון. באמבולנס נרשם כי הוא סובל מכאבי ראש, צוואר, יד שמאל וסחרחורות.

5. כתב תביעה הוגש על ידי התובע ביום 6.11.2023. כתב הגנה הוגש על ידי הנתבעת ביום 17.3.2024 ובו הכחישה הנתבעת את אירוע התאונה, את הקשר הסיבתי ואת היקף הנזקים.

6. ביום 18.3.2024, בית המשפט מינה מומחים מטעמו לבדיקת התובע: ד"ר ענן שתיווי כמומחה בתחום האורתופדיה, ד"ר גיא אור כמומחה בתחום הפסיכיאטריה, וד"ר טלי דרורי כמומחית בתחום הנוירולוגיה.

7. בתיק התקיימו מספר דיוני הוכחות בהם נחקרו התובע, העדים והמומחים מטעם בית המשפט.

8. הצדדים הגישו סיכומי טענות, ועתה העת להכריע.

<u>טענות התובע בתמצית</u>

9. התובע טוען כי הוא נפגע בתאונת דרכים כהגדרתה בחוק הפלת"ד, ולפיכך הנתבעת, כמבטחת הרכב, אחראית לפצותו על נזקיו.

10. התובע טוען לנכויות רפואיות משמעותיות: בתחום האורתופדי, הוא טוען לנכות של 10% בגין עמ"ש צווארי ו-10% בגין עמ"ש מתני, בניגוד לקביעת המומחה (סיכומי תובע מיום 24.5.2026, סעיפים 12-8). בתחום הנוירולוגי, הוא טוען לנכות של 20% בהתאם לחוזר המל"ל ודוחה את ניכוי המצב הקודם שקבעה המומחית (סיכומי תובע, סעיפים 34-18). בתחום הפסיכיאטרי, הוא מסתמך על קביעת המומחה לנכות צמיתה של 2.5% המיוחסת לתאונה (סיכומי תובע, סעיף 35).

11. התובע טוען לנכות תפקודית גבוהה של 37% (סיכומי תובע, סעיף 36), מאחר שכאבי הצוואר, הגב, הראש והחרדות מגבילים אותו בעבודתו ובתפקודו היומיומי (סיכומי תובע, סעיפים 22, 40-37).

<u>טענות הנתבעת בתמצית</u>

12. הנתבעת אינה חולקת על היות האירוע תאונת דרכים, אך חולקת על היקף הנכות הרפואית ועל קיומה של נכות תפקודית ממשית (סיכומי נתבעת מיום 9.7.2026, סעיף 1).

13. הנתבעת טוענת כי לתובע עבר רפואי רלוונטי ומשמעותי, לרבות תאונות קודמות, תלונות קודמות בצוואר ובראש, והערכת נכות קודמת של 10% בגין חבלת ראש וצוואר (סיכומי נתבעת, סעיפים 3, 9-5). היא דוחה את ניסיון התובע להרחיב את הנכויות הרפואיות שנקבעו על ידי המומחים.

14. הנתבעת טוענת כי הנכויות הרפואיות של התובע הן כדלקמן: 3% בגין עמ"ש צווארי ו-3.5% בגין עמ"ש מתני (אורתופדיה), 2.5% המיוחסים לתאונה (פסיכיאטריה), ו-7.5% לאחר ניכוי 2.5% בגין מצב קודם (נוירולוגיה) (סיכומי נתבעת, סעיף 85). הנתבעת טוענת כי לא הוכחה נכות תפקודית ממשית, שכן התובע חזר לעבודתו, שכרו עלה, והוא נחשב עובד חיוני (סיכומי נתבעת, סעיפים 3, 4, 90-87). הנתבעת דוחה את כל ראשי הנזק הנטענים על ידי התובע ומציעה פיצוי כולל בסך 36,000 ש"ח בגין רכיב של כאב וסבל בלבד (סיכומי נתבעת, סעיפים 138-112).

<u>דיון והכרעה</u>

15. כאמור, הצדדים אינם חלוקים בשאלת האחריות אלא בשאלת הנזק בלבד.

הנכות הרפואית

16. לצורך בחינת נכותו הרפואית של התובע, מונו שלושה מומחים רפואיים מטעם בית המשפט בתחומי האורתופדיה, הנוירולוגיה והפסיכיאטריה. הצדדים חלוקים ביחס למסקנות המומחים ולשיעור הנכות הרפואית שיש לייחס לתאונה. להלן אדון בכל אחד מן התחומים בנפרד, ולאחר מכן אכריע בשיעור הנכות הרפואית המשוקללת של התובע.

<u>בתחום האורתופדיה</u>

17. ד"ר ענאן שתיווי, מומחה בכירורגיה אורתופדית, מונה כמומחה מטעם בית המשפט. בחוות דעתו, מיום 18.6.2024, קבע ד"ר שתיווי כי התובע סבל מנכות זמנית בשיעור 100% למשך ארבעה שבועות מיום התאונה (9.4.2023-9.5.2023), ולאחר מכן נכות זמנית בשיעור 30% למשך ארבעה שבועות נוספים (9.5.2023-9.6.2023).

18. אשר לנכות צמיתה, מצא ד"ר שתיווי הגבלה קלה ב-2 מתוך 6 תנועות אפשריות בעמוד השדרה הצווארי, ובהתאם לתקנה 37(5)(א) לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת

דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז-1956, קבע נכות צמיתה בשיעור 3.5%. כמו כן, מצא הגבלה קלה ב-2 מתוך 6 תנועות אפשריות בעמוד השדרה המותני, ובהתאם לתקנה 37(7)(א) לאותן תקנות, קבע נכות צמיתה בשיעור 3.5%.

19. המומחה ציין כי אינו צופה שינוי משמעותי במצב התובע בעתיד, וכי טיפולים רפואיים נוספים, אם יידרשו, מכוסים בסל הבריאות. אשר למגבלה התפקודית, ציין ד"ר שתיווי כי ייתכן ותהיה לתובע מגבלה קלה ביכולתו לשבת לזמן ממושך וכיוצא בזה, לאור כאבי הגב (ראו עמ' 4 בחוות הדעת).

20. התובע טוען בסיכומיו כי קביעת המומחה נכויות חלקיות בשיעור 3.5% לצוואר ולמותן אינה עולה בקנה אחד עם תקנות המל"ל, אשר לטענתו אינן קובעות "התאמות" למגבלה בחלק ממישורי התנועה. לשיטתו, תקנה 37 קובעת נכויות של 10%, 20% או 30% בגין הגבלת תנועות בצורה קלה, בינונית או קשה בהתאמה, ואין עיגון חוקי לנכויות חלקיות אלו. התובע נסמך על פסיקה לפיה אין עיגון חוקי ל"התאמות" שמבצעים מומחים בתקנות המל"ל, וטוען כי יש לקבוע לו נכות בשיעור 10% בגין מגבלת עמוד שדרה צווארי ו-10% בגין מגבלת עמוד שדרה מותני.

21. התובע מתנגד גם להפחתה שבוצעה בנכות הצווארית מ-3.5% ל-3% בעקבות הצגת הערכת נכות מתיק קודם, וטוען כי מדובר בראיה חסויה וכי בית המשפט אינו רשאי לעשות בו שימוש.

22. הנתבעת, לעומת זאת, טוענת בסיכומיה כי קביעת המומחה לנכויות חלקיות היא סבירה, מידתית ומדויקת, וכי הפסיקה מכירה בסמכותם ובשיקול דעתם הרחב של מומחים לקבוע נכות מותאמת או יחסית, מקום בו המצב הקליני אינו מתאים באופן מלא ודווקני לחלופות הקבועות בתקנות. לטענתה, זוהי פרקטיקה מושרשת ומקובלת, שנועדה לשקף באופן מדויק והוגן את מצבו הרפואי של הנבדק.

23. הנתבעת מוסיפה וטוענת כי הערכת הנכות הפרטית משנת 2020, שהוגשה בגין תאונה קודמת של התובע, היא "הודאת בעל דין" בעלת משקל ראייתי מוגבר. לשיטתה, התובע אינו יכול לטעון כיום כי עברו הרפואי זניח, לאחר שבעבר הסתמך על הערכה זו לקבלת פיצוי. הנתבעת מציינת כי המומחה עצמו אישר בחקירתו כי יש לשקול השפעה מסוימת של המצב הקודם על רכיב הצוואר, והפחית את שיעור הנכות הצווארית ב-20% (מ-3.5% ל-3%) בהתאם.

24. ד"ר שתיווי נחקר ארוכות בבית המשפט ביום 9.12.2025. בחקירתו, עמד המומחה על קביעתו כי הנכות שנקבעה בשיעור 3.5% לכל רכיב (צווארי ומותני) היא סבירה. כאשר עומת עם הטענה כי תקנות המל"ל אינן קובעות "התאמות" לנכויות חלקיות, השיב ד"ר שתיווי כי הוא מפרש את התקנות באופן שלדעתו ראוי והגיוני (פרוטוקול 9.12.2025, עמ' 60 ועמ' 62-63). הוא הסביר כי כאשר ההגבלה היא רק בחלק מטווח

התנועה, הוא קובע חלק יחסי מהסעיף, בהתאם להבנתו המקצועית וההגיונית את משמעות ההגבלה בפועל. המומחה הבהיר כי הסעיף מדבר על "הגבלת התנועות" במכלול, וכי הגבלה קלה בחלק ממישורי התנועה אינה זהה להגבלה קלה בכל מישורי התנועה ((פרוטוקול 9.12.2025, עמ' 63 שורות 1-14):

"כב' הש' גנצרסקי: אם הוא היה מוגבל ב-6 התנועות, אז אדוני קובע שמדובר במגבלה קשה?

העד ד"ר שתיוי: לא, תלוי באיזה צורה. לכן יש גם מדרג בתוך ההגבלה.
כב' הש' גנצרסקי: או-קיי.
העד ד"ר שתיוי: אם ההגבלה בכל ששת התנועות היא בצורה קלה, אז הוא יקבל את הסעיף בצורה קלה. אם ההגבלות כולן ששת התנועות בצורה בינונית, אז הוא יקבל את הסעיף של 20 אחוז.
כב' הש' גנצרסקי: זאת אומרת שיש לנו שני פרמטרים.
העד ד"ר שתיוי: נכון.
כב' הש' גנצרסקי: 1, זה כמה מבחינת בכמה תנועות צוואר הוא מוגבל וגם בתוך כל אחד מהם מה המגבלה שלו,
העד ד"ר שתיוי: נכון.
כב' הש' גנצרסקי: בכל אחד מטווחי התנועה.
העד ד"ר שתיוי: נכון."

25. אשר לעברו הרפואי של התובע, ולאחר שהוצג לו מסמך הערכת הנכות משנת 2020 (נספח 1 להודעה מטעם הנתבעת מיום 14.1.2026), אשר מתייחס לתאונה אחרת שעבר התובע בעבר, על פיה לכאורה העניק לו אותו מומחה נכות בשיעור 10% בגין פגימה בצוואר, אישר ד"ר שתיוי כי יש לשקול השפעה מסוימת של המצב הקודם על רכיב הצוואר, והפחית את הנכות הצוואר מ-3.5% ל-3% (פרוטוקול 9.12.2025, עמ' 43, שורות 1-14). הוא הסביר כי הוא מנכה תחלואת עבר במקרים של תלונות חוזרות, הזדקקות לטיפולים מעבר לרגילים, ימי מחלה, טיפול מומחים ועוד, והבהיר כי הנכות ניתנה בגין מגבלות התנועה.
26. זה המקום לציין, כי בניגוד לטענת התובע, בהחלטה מיום 6.1.2026 קבע בית המשפט כי ניתן להגיש את הערכת הנכות של התובע שנכתבה על ידי ד"ר דיין, ומסמכים אחרים הם שנפסלו.

27. ידוע כי לרוב בית המשפט נוטה לאמץ את קביעותיו של מומחה מטעם בית המשפט, אלא אם כן קיימת עילה כבדת משקל לסטות מהן. בענייננו, טענת התובע כי קביעת נכות חלקית (מותאמת) אינה אפשרית לפי תקנות המל"ל, אינה מקובלת עליי. הפסיקה הכירה לא אחת בסמכותם של מומחים רפואיים לקבוע נכות מותאמת, חלקית או יחסית, מקום בו המצב הקליני של הנפגע אינו מתאים באופן מלא ודווקני לחלופות הקבועות בתקנות. (ראו עע"א 4533-05-25 **ל.ב. נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ** (נבו 2.12.2025); ת"א (שלום ת"א) 29587-09-17 **פלוני נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ** (נבו 3.7.2023); ת"א (שלום רח') 48930-09-19 **ש.ג נ' שלמה חברה לביטוח בע"מ** (נבו 15.1.2023)).

פרשנות זו, כפי שהוסברה על ידי המומחה, משקפת נאמנה את מצבו הקליני של התובע, בו נמצאה הגבלה קלה ומוגבלת רק בחלק ממישורי התנועה, ולא הגבלה כוללת. הסבריו של המומחה בעדותו, כמפורט לעיל, מניחים את הדעת ומתיישבים עם הגיון הדברים.

28. אשר להערכת הנכות הקודמת, הרי שמדובר במסמך שהוגש על ידי הנתבעת באיחור ובנסיבות שאינן אידיאליות, והתובע טען לחסיונו. עם זאת, בית המשפט אפשר להציגו בפני המומחה בחקירתו. העובדה כי המומחה, לאחר עיון במסמך זה, מצא לנכון להפחית את הנכות הצווארית בשיעור קל (מ-3.5% ל-3%), משקפת את שיקול דעתו המקצועי להתחשב בעבר הרפואי הרלוונטי. אין מדובר בהפחתה דרמטית, אלא בהתאמה קלה המשקפת את המצב באופן פרופורציונאלי.

29. לפיכך, אני מאמץ את קביעותיו של ד"ר שתיווי, לרבות ההתאמה שביצע בנכות הצווארית.

30. הנכות האורתופדית הצמיתה של התובע נקבעת אפוא כדלקמן: 3% בגין עמוד שדרה צווארי, ו-3.5% בגין עמוד שדרה מותני.

<u>בתחום הנוירולוגיה</u>

31. ד"ר טלי דרורי, מומחית בתחום הנוירולוגיה, מונתה כמומחית מטעם בית המשפט. בחוות דעתה, קבעה ד"ר דרורי כי התובע סובל מכאבי ראש שהחלו בעקבות התאונה מיום 9.4.2023. היא קבעה נכות בשיעור 10% בגין כאבי הראש, אך ניכתה 2.5% בגין מצב קודם, וזאת בגין מספר תלונות בודדות על כאבי ראש בשנת 2019 (שתיים מהן לאחר תאונה ואחת כחלק מביקור במיון בתלונות על סחרחורות והקאות). סך הנכות הנוירולוגית הצמיתה שנקבעה לתובע, לאחר הניכוי, עמדה על 7.5%, לפי סעיף <u>מותאם 29(5)(א)(II)</u> לתקנות המל"ל הקובע:

(5) פגימות בעצבי המוח

(א) עצב V (TRIGEMINUS)

i. (

II)בינונית – כאב הדורש טיפול מניעה מתועד יום-יומי בתרופות ייעודיות, למשך חצי שנ

32. המומחית ציינה כי מדובר בנכות צמיתה לאור משך התלונות והטיפול התרופתי למניעת כאבי ראש. המומחית העידה כי קביעתה מתבססת על תיעוד רפואי ועל תלונות סובייקטיביות של התובע (פרוטוקול דיון מיום 9.12.2025 בעמ' 69), וכי היא סבורה **שהתובע אמין** ((פרוטוקול דיון מיום 9.12.2025 בעמ' 94, שורות 1-6 וכן פרוטוקול דיון מיום 14.4.2026, עמ' 27, שורות 29-30).

33. עוד העידה המומחית כי הבדיקה שערכה לתובע תקינה, אולם לפי הסעיף בתקנות המל"ל אליו היא מתייחסת אין צורך בחסר נוירולוגי לצורך קביעת נכות (פרוטוקול דיון מיום 9.12.2025 בעמ' 69). המומחית הוסיפה וציינה כי מאחר שיש קושי בקביעת נכות בגין כאבי ראש, מאחר שזו תלונה סובייקטיבית, יש הנחיות שלפיהן היא עובדת (פרוטוקול דיון מיום 9.12.2025 בעמ' 73).

34. התובע טוען בסיכומיו כי הניכוי בשיעור 2.5% בגין מצב קודם אינו מוצדק, שכן התלונות הבודדות משנת 2019 אינן עומדות בקריטריונים של חוזר המל"ל לקביעת נכות בגין כאבי ראש (תדירות של לפחות 4 ימים בחודש וטיפול מתועד במרפאה נוירולוגית למשך שנתיים לפחות), ולטענתו על פי הפסיקה, לא ניתן לנכות נכות בגין מצב קודם שלא מקנה נכות לפי תקנות המל"ל. לשיטתו, המומחית עצמה אישרה בחקירתה כי אם הייתה בודקת את התובע לאחר התאונה הקודמת, הייתה קובעת לו נכות בשיעור 0% ולא 2.5%.

35. נוסף על כך, התובע טוען כי נכותו הנוירולוגית צריכה להיות לפחות 20%, ואף 40%, בהתאם לחוזר המל"ל ולתקנות המל"ל, וזאת לאור העובדה שהוא מטופל בשני קווי טיפול ייעודיים (תרופתי ודיקור סיני) ולאור החמרת מצבו המתועדת במסמכים רפואיים עדכניים (ראו סעיף 33 לסיכומי התובע).

36. הנתבעת, מנגד, טוענת בסיכומיה כי הניכוי בשיעור 2.5% בגין מצב קודם מוצדק, וכי לתובע עבר רפואי רלוונטי של חבלת ראש וצוואר ותיעוד של כאבי ראש משנת 2019. הנתבעת דוחה את ניסיונו של התובע להעלות את נכותו ל-20% בטענה כי מדובר ב"תזה מלאכותית" המבוססת על פרשנות שגויה של חוזר המל"ל ועל דיקור סיני שאינו נחשב ל"תרופה".

37. הנתבעת מדגישה כי חוזר המל"ל אינו מחייב, אלא הוא כלי עזר בלבד, וכי המומחית עצמה הבהירה בחקירתה כי היא מפעילה שיקול דעת עצמאי. הנתבעת מציינת כי המומחית, לאחר ששקלה את כלל החומר, כולל המסמכים המאוחרים, העמידה את הנכות הכוללת (לפני ניכוי) על 12.5%, ולא על 20%, וכי קיימים אף תיעודים לשיפור במצבו של התובע.

38. מסמכים רפואיים עדכניים שהוגשו על ידי התובע ביום 30.11.2025 מתארים כאבי ראש מתמשכים וקבועים, חולשה, חוסר תפקוד, נדודי שינה וניתוק קשרים חברתיים. מסמכים אלו תומכים בטענת התובע להחמרה במצבו. מנגד, הנתבעת מפנה בסיכומיה למסמכים רפואיים מהתיק הפסיכיאטרי מדצמבר 2025 ומרפאת כאב ראש מפברואר 2026, המעידים על "שיפור ניכר" עם טיפול בדיקור סיני ועל היעדר ממצאים אובייקטיביים חריגים בבדיקות (סעיפים 81-84 לסיכומי הנתבעת).

39. ד"ר דרורי נחקרה בבית המשפט ביום 9.12.2025 וביום 14.4.2026. בחקירותיה, ניכרה אי-עקביות מסוימת בעמדתה ביחס לשאלה האם דיקור סיני הוא "טיפול ייעודי" על פי חוזר המל"ל. בתחילה, הביעה המומחית דעתה כי דיקור סיני אינו כמו תרופה ייעודית, אולם לאחר שעומתה עם הכתוב בחוזר המל"ל, אישרה כי דיקור הוא אכן טיפול ייעודי בהתאם לחוזר (פרוטוקול 9.12.2025, עמ' 98, שורות 8-13, ועמ' 99 שורות 1-6).

בהקשר זה יצוין כי המומחית הפנתה, ובצדק, לחוסר העקביות שבחוזר המל"ל, באשר לשאלה האם דיקור הוא תרופה ייעודית, שכן יש אי התאמה בין הכתוב בחלקו הראשון של החוזר לבין הכתוב בחלקו האחרון (פרוטוקול דיון מיום 9.12.2025 בעמ' 103 שורות 27-32).

40. במהלך חקירתה של ד"ר דרורי בבית המשפט ביום 14.4.2026, היא עומתה ארוכות עם חוזר המל"ל, המפרט את הקריטריונים לקביעת דרגות נכות בגין כאבי ראש ראשוניים. המומחית אישרה בעדותה כי התובע אכן מטופל בשני קווי טיפול פעילים, אלטרול במינון שהועלה ל-50 מ"ג וטיפולי דיקור סיני, וכי הוא ממשיך לסבול מכאבי ראש מתמשכים וקבועים. בעקבות הצגת התיעוד הרפואי העדכני, הסכימה המומחית כי חלה **החמרה במצבו**, וקבעה כי היא מעריכה את נכותו הכוללת העדכנית בטווח שבין 10% ל-12.5% לפני ניכוי עבר, ובסופו של דבר הציעה להעמידה על 12.5% כולל (היינו 10% נטו לאחר הניכוי) (פרוטוקול דיון מיום 14.4.2026 בעמ' 14, שורות 28-38).

41. המומחית הבהירה כי חוזר המל"ל הוא "**כלי עזר**" בלבד ואינו הכלי היחיד או המחייב לקביעת אחוזי נכות, וכי הקביעה מבוססת גם על התרשמות קלינית, רצף פניות, תלונות ותגובה לטיפול (פרוטוקול 14.4.2026, עמ' 12, שורה 20). כאשר נשאלה מהם הקריטריונים לקביעת 20% נכות, ציינה כי מדובר במקרים של כישלון שתי תרופות, החמרה בכאבים, הפרעה תפקודית, קושי בהגעה לעבודה, קושי בשינה וקושי ביחסים בין-אישיים (פרוטוקול 14.4.2026, עמ' 30, שורות 1-10).

42. המחלוקת המרכזית בתחום זה נסובה סביב שיעור הנכות, והניכוי בגין מצב קודם.

43. אשר לניכוי בגין מצב קודם, אני מקבל את טענת התובע. תלונותיו הבודדות של התובע משנת 2019 ועד מועד התאונה (משך 4 שנים), כפי שתוארו על ידי המומחית, אינן עומדות בקריטריונים המחמירים של חוזר המל"ל לקביעת נכות בגין כאבי ראש, אותו חוזר אליו הפנתה המומחית בעת קביעת דרגת הנכות. המומחית עצמה אישרה כי חוזר המל"ל הוא כלי עזר עבורה, בעת קביעת הנכות. המומחית אישרה גם כי אלו היו תלונות בודדות שפסקו ולא מצב כרוני וכי אם היתה בודקת את התובע באותו השלב היתה נותנת לו 0 אחוזי נכות (פרוטוקול מיום 9.12.2025, עמ' 94, שורות 19-23).

44. כאשר המצב הרפואי הקודם אינו מגיע לכדי ליקוי המזכה באחוזי נכות לפי סעיף ליקוי מתאים, אין בסיס לנכות בגינו אחוזי נכות מן הנכות שנקבעה לאחר התאונה. במילים אחרות, לא מנכים "מצב רפואי" כשלעצמו, אלא רק נכות קודמת שניתנת לכימות לפי התקנות. בנסיבות אלו, ניכוי בשיעור 2.5% אינו מוצדק (ראו בהקשר זה בר"ע (ארצי) 52816-08-16 **רובינשטיין מרדכי - המוסד לביטוח לאומי** (נבו 7.3.2017); בר"ע (ארצי) 46178-10-20 **המוסד לביטוח לאומי - טטיאנה צירולניק** (נבו 9.12.2020); דיון (עבודה ארצי) 46-01/נג **מרגוליס יצחק - המוסד לביטוח לאומי**, כו(1) 364 (1993)).

45. אשר לשיעור הנכות, עדותה של המומחית הייתה רצופת תהפוכות. היא שינתה את עמדתה מספר פעמים ביחס לדיקור הסיני כ"טיפול ייעודי" וביחס לשיעור הנכות הראוי. על אף שהמומחית הבהירה כי חוזר המל"ל הוא כלי עזר בלבד, הרי שבסופו של יום, לאחר עיון במסמכים העדכניים, היא העלתה את קביעתה ל-12.5% (לפני ניכוי). קביעה זו, על אף שאינה מגיעה ל-20% להם עותר התובע, משקפת את ההחמרה במצבו של התובע כפי שהתרשמה ממנה המומחית.

46. בבואנו לבחון את שיעור הנכות של התובע, מקום מרכזי תופס חוזר המל"ל שהוגש ביום 11.12.2025. בית המשפט ער היטב להלכה הפסוקה, לפיה חוזרי המוסד לביטוח לאומי והנחיותיו הפנימיות אינם מחייבים את המומחים הרפואיים הממונים מטעם בית המשפט, ואלו נהנים משיקול דעת מקצועי וקליני עצמאי. עם זאת, לצורך שמירה על אחידות נורמטיבית, שוויון בין נפגעים ויצירת ודאות משפטית, ראוי ונכון לנסות ולפעול, ככל הניתן, ברוח העקרונות והמדדים המתווים בחוזרי המל"ל הרשמיים.

47. כאמור, המומחית הבהירה כי חוזר המל"ל הוא כלי עזר עבורה בעת קביעת דרגת נכות, ואני מקבל עמדה זו. עם זאת, במקרה דנן, יישום דווקני של עמדת המומחית, אשר העמידה את נכותו של התובע על 12.5% בלבד (ולמעשה 10% נטו לאחר ניכוי העבר הרפואי הלא מוצדק), יוצר חוסר פרופורציה בולט אל מול רף ה-20% הקבוע בחוזר בגין כישלון בטיפול בשני קווים ייעודיים, ואף אל מול תקנה 29(5)(א)(II). הגם שלמומחית מסור שיקול דעת רחב לקביעת נכות מותאמת לפי מצבו הקליני של הנבדק, נראה כי במקרה זה החמירה המומחית עם התובע יתר על המידה, **מבלי שניתן לכך הסבר מניח את הדעת או התאמה הולמת ומנומקת.**

48. בדיון שהתקיים ביום 9.12.2025, העידה המומחית תחילה כי באופן "יבש" אפשר היה להסכים כי התובע זכאי לנכות בשיעור 20% על פי חוזר המל"ל, אולם מאחר שהיא סבירה כי יש לעשות אבחנה בין טיפול תרופתי מוכח לבין דיקור, אזי היא לא חושבת שהיתה קובעת את נכותו של התובע בשיעור של 20% (פרוטוקול דיון מיום 9.12.2025 בעמ' 104, שורות 12-16). לאחר מכן העידה כי בהתאם לחוזר המל"ל ובנסיבות העניין, זכאי התובע לנכות בשיעור 20% (פרוטוקול דיון מיום 9.12.2025 בעמ' 106, שורות 12-9).

49. בדיון ביום 14.4.2026 העידה המומחית כי היא אינה מתווכחת עם העובדה שאם קוראים את מה שכתוב בחוזר המל"ל באופן "יבש" בדבר כישלון טיפול בשתי תרופות או טיפולים, מגיע לתובע נכות בשיעור 20%. אלא שהיא סבורה כי על המומחה להפעיל שיקול דעת בהתאם למסמכים ומקרה שלפניו (עמ' 23 ועמ' 25 לפרוטוקול הדיון מיום 14.4.2026). באותו דיון שבה המומחית והעידה כי היא מסכימה שיש החמרה במצבו של התובע (עמ' 26, שורות 35-34)

50. חוזר המל"ל המתווה את אופן קביעת הנכות ממליץ, כי במקרים של כאב ראש ראשוני בעוצמה בינונית עד קשה, בתדירות של 4 ימים בחודש לפחות, תקבע נכות לפי סעיף 29(5)(א) מותאם. עוד מומלץ באותו חוזר, כי "**כאב ראש בעוצמה בינונית עד קשה ללא תגובה לטיפול מניעה מתועד בשתי תרופות יעודיות לפחות (משתי קבוצות שונות), למשך 3 חודשים כל אחת, לפחות**" יזכה ב20% נכות.
בעמ' 2 לחוזר, דיקור נכלל במסגרת הטיפולים שהוגדרו כטיפול ייעודי. עוד צוין כי טיפול יחשב לטיפול ייעודי רק אם ניתן ותועד למשך 3 חודשים לפחות. בעמוד 3 לחוזר, שונה הגדרה ודיקור אינו מצוין כטיפול ייעודי.

51. בענייננו, כעולה מהתיעוד שהוגש לבית המשפט ביום 30.11.2025 וביום 9.2.2026 ניתן ללמוד כי התובע עדיין סובל מכאבי ראש, לא ישן בלילות, וסובל מכאבים ממושכים כרוניים. עוד ניתן ללמוד כי התובע מטופל באלטרול 50 מ"ג ביום, וכי טופל בדיקור במשך 3 חודשים. חרף טיפולים אלה שנמשכו כל אחד 3 חודשים, התובע ממשיך לסבול מכאבי ראש תמידיים (ראו סעיף 12 לתצהירו וכן עדותו ביום 12.2.2026 בעמ' 38). כאמור, המומחית אף הסכימה כי יש החמרה במצבו של התובע. משכך, ועל פי חוזר המל"ל, לכאורה ניתן לקבוע כי נכותו של התובע עומדת על 20%. אולם כפי שצוין בהקשר לנכות בתחום האורתופדיה, המציאות מורכבת מעט יותר, והמומחה רשאי ואף מצופה ממנו להפעיל את שיקול דעתו ולעשות התאמות של הנכות לסעיפי המל"ל בכל מקרה ומקרה על פי נסיבותיו.

52. הנוירולוגית נחקרה ארוכות על חוות דעתה, במהלך שני ימי דיונים. בעדותה שבה והסבירה כי בקביעת שיעור הנכות הפעילה שיקול דעת רפואי, תוך הסתמכות על תקנות המל"ל ועל הוראות החוזר הרלוונטי, וכי מטעם זה מצאה לקבוע לתובע נכות מותאמת.

53. ואולם, חרף החקירה הממושכת וההזדמנות שניתנה למומחית להבהיר את דרך הילוכה, לא ניתן בעדותה הסבר מניח את הדעת המאפשר להתחקות אחר האופן שבו הופעל אותו שיקול דעת. בפרט, לא הובהר מהם הנתונים הרפואיים או התפקודיים הקונקרטיים שהצדיקו לסטות משיעור הנכות של 20% הקבוע בסעיף הרלוונטי בתקנות המל"ל, וכיצד מתיישבת קביעת הנכות המותאמת עם לשונו והוראותיו של החוזר שעליו ביקשה המומחית להסתמך.

54. עצם האמירה כי הופעל "שיקול דעת רפואי" אינה יכולה, כשלעצמה, להוות תחליף להנמקה המבהירה מדוע בנסיבותיו הספציפיות של התובע נמצא מקום לקבוע שיעור נכות שונה מזה העולה לכאורה מהוראות התקנות והחוזר. בהיעדר הסבר כאמור, נותר קושי ממשי להבין את הבסיס לקביעתה של המומחית ואת הטעם להעדפת שיעור הנכות שקבעה על פני נכות בשיעור של 20%.

55. בנסיבות אלו, ובאיזון הראוי שבין הנתונים המונחים בפניי והרצון להגשים את תכלית האחידות שבחוזר המל"ל מחד גיסא, לבין ההכרה בכך שהמומחית יכולה לקבוע נכות מותאמת על פי שיקול דעתה, ובהתחשב בחוזר המל"ל, בתקנה 29(5)(א)(II), במסמכים הרפואיים העדכניים שהוגשו, בהחמרה במצבו הרפואי של התובע, בטיפול הרפואי שמקבל התובע (אלטרול 50 מ"ג ודיקור סיני), ובהסבריה של המומחית לאורם, **אני מוצא לנכון להעמיד את נכותו הרפואית הנוירולוגית הצמיתה של התובע בגין התאונה על שיעור של 15%.**

<u>בתחום הפסיכיאטריה</u>

56. ד"ר גיא אור, מומחה בפסיכיאטריה, מונה כמומחה מטעם בית המשפט בתחום זה. בחוות דעתו, קבע ד"ר אור נכות זמנית בשיעור 5% למשך ארבעה חודשים מיום התאונה, ונכות צמיתה בשיעור 2.5%. המומחה המליץ על המשך טיפולים פסיכולוגיים בתדירות בה מטופל התובע כיום.

57. המומחה ד"ר גיא אור לא נחקר על חוות דעתו. בהיעדר חקירה של המומחה, עומדת חוות הדעת על מכונה. קביעת המומחה לנכות צמיתה בשיעור 2.5% היא קביעה מנומקת בחוות הדעת, ולא הוצגה בפניי כל ראיה מהותית או נימוק משפטי כבד משקל לסטות ממנה. על אף התיעוד לשיפור במצב התובע, אין בכך כדי לבטל את הנכות הצמיתה שנקבעה. אני מאמץ אפוא את קביעת ד"ר אור.

58. לפיכך, הנכות הפסיכיאטרית הצמיתה של התובע נקבעת בשיעור 2.5%.

<u>סיכום הנכויות הרפואיות</u>

59. לאור הקביעות לעיל, הנכויות הרפואיות של התובע הן:

15% בתחום הנוירולוגי.

3.5% בתחום האורתופדי בגין עמוד שדרה מותני.

3% בתחום האורתופדי בגין עמוד שדרה צווארי.

2.5% בתחום הפסיכיאטרי.

לאחר שקלול הנכויות ובהתחשב בהיעדר חפיפות שנקבעו בין התחומים השונים, עומדת **הנכות הרפואית המשוקללת על 22.42%.**

הנכות התפקודית והגריעה מכושר ההשתכרות

60. נקודת מחלוקת נוספת שנתגלעה בין הצדדים, נוגעת לשיעור הנכות התפקודית של התובע, ולאובדן כושר השתכרותו [להבחנה בין נכות תפקודית לאובדן כושר השתכרות, ראה ע"א 3049/93 **גירוגיסיאן נ' רמזי**, פ"ד נב(3) 792 (1995)].

61. הלכה היא, שהנכות התפקודית נקבעת בידי בית המשפט על יסוד מכלול הראיות והנסיבות שלפניו. הנכות הרפואית משמשת נקודת מוצא, אולם יש להוסיף ולבחון את השפעתה על הנפגע המסוים. כך, בין השאר, יש לתת משקל להיקפה, אופייה ומיקומה של הפגיעה, ולהתייחס להשפעתה של הנכות על מקצועו של הנפגע תוך התחשבות בגילו, השכלתו וכישוריו. משקל ממשי יינתן לראיות הנוגעות להשלכה התפקודית בפועל [ע"א 3049/93 **גירוגיסיאן נ' רמזי**, פ"ד נב(3) 792 (1995); ע"א 2113/90 **אדלר נ' סוכנויות דרום בע"מ** (נבו 21.12.1992); ע"א 6601/07 **אבו סרחאן נ' כלל חברה לביטוח בע"מ** (נבו 23.8.2010)].

62. התובע טוען כי הוא סובל מכאבי צוואר, גב, יד שמאל וכאבי ראש, וכן מחרדות, סיוטים ונדודי שינה (סיכומי תובע סע' 4). לטענתו, כאבי הראש ומצבו הרגשי נמשכים למרות טיפול תרופתי, והוא ממשיך לקבל טיפולים רפואיים בתחומים שונים עד היום (סיכומי תובע סע' 4). הוא מדגיש כי כאבי הראש מגבילים אותו בנהיגה, והוא נזקק לעיתים לעזרת בן דודו או ארוסתו, ובמקרה שהוא לבדו, הוא נאלץ לעצור בצד הדרך (סיכומי תובע סע' 38, פרוטוקול 12.2.26 עמ' 40-38). התובע מתאר קושי בביצוע פעולות יומיומיות כמו הכנת אוכל או קניות, וכי הוא נזקק לעזרת הוריו לשם כך (סיכומי תובע סע' 39, פרוטוקול 12.2.26 עמ' 44 שו' 9-6). מעסיקו של התובע, מר א.ב, אישר בעדותו כי התובע נעדר מעבודתו לצורך טיפולים רפואיים, אינו מבצע עבודות פיזיות, מתלונן על כאבים ונזקק למנוחה במהלך העבודה (סיכומי תובע סע' 40, פרוטוקול 12.2.26 עמ' 17-14 וסעיפים 13-18 לתצהירו). עוד ציין מעסיקו של התובע כי יש שינוי גדול בתפקוד שלו, כולל פיגורים, היעדרויות, יציאה מוקדמת מהעבודה וכו' (פרוטוקול דיון מיום 12.2.2026, עמ' 15, שורות 4-8). התובע טוען כי נכותו התפקודית עומדת על 37% (סיכומי תובע סע' 46), וכי שכרו לא הושבח בפועל אלא רק עלה באופן נומינלי עקב עליית שכר שעתי (סיכומי תובע סע' 50).

63. הנתבעת, לעומתו, טוענת כי לא הוכחה נכות תפקודית ממשית, שכן התובע חזר לעבודתו באותו מקום, הוגדר כעובד חיוני ומקצועי, ואף שכרו עלה לאחר התאונה (סיכומי נתבעת סע' 3, 4, 87, 90). היא מציינת כי הרכיבים האורתופדיים והפסיכיאטריים שנקבעו לתובע הם מזעריים ואין להם משמעות תפקודית ממשית

(סיכומי נתבעת סע' 89). המומחית הנוירולוגית אישרה כי כאבי ראש אינם שוללים בהכרח תפקוד תקין (סיכומי נתבעת סע' 104). הנתבעת מוסיפה כי התובע נוהג בפועל, לא דיווח למשרד הרישוי או הבריאות על מגבלה בנהיגה, ותיעוד טיפולי מלמד על שיפור בנהיגה (סיכומי נתבעת סע' 136-134). היא טוענת כי אין ראיות אובייקטיביות לירידה תפקודית, כמו דוחות נוכחות או פגיעה בשכר, ואף שכרו של התובע הושבח (סיכומי נתבעת סע' 102, 103, 107, 109, 112, 113).

64. הנתבעת סבורה כי כל "התחשבות" מצד המעסיק נובעת מיחסים אישיים, שיקולי כדאיות עסקית או מצבו הכלכלי הקודם של התובע, ולא מפגיעה תפקודית אמיתית (סיכומי נתבע סע' 100-95). היא מדגישה את עברו הרפואי הרלוונטי של התובע, וטוענת כי כל קושי כיום יש לייחס למצב קודם זה (סיכומי נתבעת סע' 110, 111).

65. הנכות הרפואית המשוקללת שנקבעה לתובע היא 22.42%, והיא משמשת נקודת מוצא לבחינת הנכות התפקודית. עיון בחוות הדעת של מומחי בית המשפט ובחקירותיהם מעלה כי לכל אחד ממרכיבי הנכות הרפואית ישנה השלכה תפקודית.

66. המומחה האורתופדי, ד"ר שתיווי, ציין כי "לאור כאבי גב ייתכן ותהיה מגבלה קלה ביכולתו לשבת לזמן ממושך וכיו"ב", והוא אישר בחקירתו כי לנכות זו עשויה להיות השפעה על עבודתו (חוות דעת אורתופדית, פרוטוקול 9.12.25 עמ' 48 שו' 9-7).

67. המומחית הנוירולוגית, ד"ר דרורי, קבעה נכות משמעותית בגין כאבי ראש כרוניים, ואף ציינה כי התובע "סובל מכאבי ראש במהלך עבודתו ונמנע מעבודות הדורשות נהיגה" (חוות דעת נוירולוגית, סיכומי תובע סע' 18, 37.3). היא הסבירה כי כאבי ראש אלה עלולים להשפיע על התפקוד היומיומי והתעסוקתי (פרוטוקול 9.12.25 עמ' 91-92).
בהקשר לנכות הנוירולוגית יש להפנות גם לחוזר המל"ל שהוגש לתיק בית המשפט, בו מצוין: "**חשוב להדגיש כי כאב ראש מוגדר ע"י ארגון הבריאות העולמי במקום השלישי ברשימת הפרעות המגבילות ביותר, וכהפרעה הנוירולוגית עם הפגיעה המשמעותית ביותר באיכות החיים בהשוואה למחלות נוירולוגיות אחרות.**"

68. המומחה הפסיכיאטרי, ד"ר אור, קבע נכות בגין הפרעת חרדה, והמליץ על המשך טיפול פסיכולוגי.

69. צירוף המגבלות הללו – כאבי גב המגבילים ישיבה ממושכת, כאבי ראש כרוניים המשפיעים על ריכוז ונהיגה, וחרדה – יוצר מכלול של פגיעה תפקודית. התובע הצהיר כי מאז התאונה אינו מצליח לעבוד שעות ארוכות וכי הוא עייף כל הזמן. עוד הצהיר התובע כי מספר פעמים בשבוע הוא נתקף כאבי ראש בזמן העבודה, לוקח אופטלגין, ויושב לנוח (סעיף 13 לתצהירו). גם תיאוריו של התובע בדבר קשייו בביצוע מטלות

יומיומיות (כמו בישול וקניות) ובנהיגה (פרוטוקול 12.2.26 עמ' 44 שו' 9-6), מתיישבים עם סוג הנכויות הרפואיות שנקבעו לו ועם המגבלות שתיארו המומחים.

70. הנתבעת מפנה לכך כי שכרו של התובע לא נפגע ואף הושבח, וכי הוא ממשיך לעבוד באותו מקום. אכן, נתונים אובייקטיביים אלו חשובים, והתובע עצמו אישר כי הוא מרוויח יותר כיום. יחד עם זאת, מעדות המעסיק עלה כי התובע הוא עובד "חיוני" ו"מקצועי" (סיכומי נתבעת סע' 91), וכי המעסיק בוחר "להתחשב" בו ולשלם לו יותר, גם בשל חשיבותו לעסק (סיכומי נתבעת סע' 92).

71. נכונותו של מעסיק להכיל עובד עם מגבלות, ולהתאים את תפקידו או את סביבת עבודתו, עשויה למסך על פגיעה תפקודית קיימת, שעלולה לבוא לידי ביטוי אם העובד ייאלץ לחפש עבודה אחרת או יבקש להתקדם מקצועית. העדר דוחות נוכחות ספציפיים המעידים על ירידה בהיקף העבודה אינו שולל לחלוטין את קיומה של פגיעה תפקודית, שכן זו יכולה לבוא לידי ביטוי בדרכים שונות, כגון ירידה ביעילות, עומס מוגבר על העובד או על עמיתיו, או צורך בהתאמות שאינן מתועדות באופן רשמי.

72. התרשמותי מעדות התובע, על אף ההדגשה הטבעית של קשייו, היא כי היא אותנטית ברובה ומשקפת את המציאות המורכבת בה הוא חי. המגבלות שתוארו על ידו, ובכלל זה קשיי הריכוז, עייפות, כאבי הראש והגב, והחרדה, מתיישבות עם ממצאי המומחים הרפואיים. עדות המעסיק, על אף שהייתה חיובית כלפי התובע, חיזקה את התמונה בדבר קיומן של מגבלות מסוימות והצורך בהתחשבות. הגם שהנכויות האורתופדיות אינן גבוהות, אין מדובר בנכות שאינה נושאת משמעות תפקודית, אלא בנכויות אורתופדית, נוירולוגית ופסיכיאטרית, אשר מטבען ומהותן יש להן השלכה על תפקודו הפיזי והנפשי של אדם.

73. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ואת מכלול הראיות שהובאו כמפורט לעיל, ולאחר שהבאתי בחשבון את אופי הנכויות הרפואיות שנקבעו לתובע (22.42%), את השלכתן על תפקודו היומיומי והתעסוקתי, את גילו הצעיר יחסית (יליד 1997), השכלתו ועיסוקו כמפעיל מכונות בדפוס, אני קובע כי הנכות התפקודית שנותרה לתובע בעקבות התאונה היא בשיעור זהה לנכות הרפואית המשוקללת. קביעה זו משקפת את ההלימה בין המגבלות הרפואיות האובייקטיביות לבין השפעתן על יכולתו של התובע לתפקד במלוא הפוטנציאל שלו, הן בחייו האישיים והן בעבודתו, גם אם השלכה זו אינה מתבטאת בהכרח בירידה מידית בשכר.

74. בענייננו, אין פגיעה בפועל בשכרו של התובע. אולם אין לשלול כי מצבו הרפואי יוסיף וישפיע על תפקודו בעתיד באופן שונה לחומרה ממצבו כעת.

75. כפי שנפסק לא פעם, גם אם פגיעה ממשית בכושר השתכרותו של התובע אינה צפויה בטווח הקרוב, אפשר שתהיה לנכותו השפעה על יכולתו לעבוד בעתיד בצורה כזו או

אחרת, בפרקי זמן מסוימים בעתיד, ובכלל זה אם ייאלץ לעזוב את עבודתו הנוכחית ולהשתלב בעבודה אחרת. יש לזכור כי על-פי הפסיקה יש לפסוק פיצוי בעתיד גם לאדם שחזר לעבודתו בלא הפסד השתכרות בשל החשש שמומו עלול להפריע לקידומו ולמציאת עבודה ברמת השתכרות דומה לכשיפלט מאותו מקום עבודה [ע"א 4837/92 **אליהו חברה לביטוח נ' ג'ורג' בורבה**, מט(2) 257 (1995)].

76. ככלל, אין בהכרח התאמה בין אובדן ההשתכרות או כושר ההשתכרות, ובין שיעור הנכויות הרפואית והתפקודית. אובדן כושר ההשתכרות נבחן על פי אובדנו של היחיד ותוך התחשבות בכלל נסיבות המקרה.

77. במקרה דנן, שקלתי בין השאר את אופי הפגיעה שנותרה לתובע בעקבות האירוע והשלכותיה על התובע בכלל, היום ובעתיד. לאחר איזון כלל השיקולים, מקובל עליי, שנוכח פגיעתו של התובע, התובע זכאי לפיצוי בגין הגריעה מכושר ההשתכרות.
לנכותו של התובע יש השפעה על תפקודו היומיומי. הנכויות הרפואיות שנקבעו לתובע, ובכללן נכות נוירולוגית משמעותית בגין כאבי ראש כרוניים, נכויות אורתופדיות קלות ונכות פסיכיאטרית, יוצרות מכלול של מגבלות המשפיעות על יכולתו הפיזית והמנטלית. בהתחשב בגילו הצעיר של התובע, שנות העבודה הרבות הצפויות לו, אופי עבודתו המצריך ריכוז ותפקוד פיזי, והפוטנציאל לפגיעה בקידום או בהשתלבות בעתיד, אני קובע כי הגריעה מכושר ההשתכרות של התובע היא בשיעור 22.42%.

שיעור הנכות התפקודית: 22.42%
שיעור הגריעה מכושר ההשתכרות: 22.42%

בסיס שכרו של התובע

78. הצדדים חלוקים בשאלה מהו בסיס השכר של התובע לצורך חישוב נזקיו.

79. התובע טוען כי עובר לתאונה, שהתרחשה ביום 9.4.23, השתכר סך של 8,404 ₪ נטו בממוצע לחודש. חישוב זה מבוסס על ממוצע של 11 תלושי שכר ממרץ 2022 ועד מרץ 2023, למעט חודש אפריל 2022, שבו השכר היה נמוך באופן חריג עקב מעט שעות עבודה (סיכומי תובע, סע' 48). תלושי השכר הרלוונטיים צורפו כנספח ה' לתצהיר התובע (עמ' 150-112). התובע טוען כי שכרו נטו לאחר התאונה עלה מעט, ועמד על 8,534 ₪ בממוצע מחודש יוני 2023 ועד פברואר 2025, אך טוען כי עלייה זו אינה משקפת השבחת שכר אמיתית אלא נובעת מעלייה בשכר השעתי, וכי לא קיבל עליית שכר כמצופה מעובד ותיק ומיומן (סיכומי תובע, סע' 50-49).

80. הנתבעת טוענת כי לא נגרמו לתובע כל הפסדי שכר, לא בעבר ולא בעתיד, שכן שכרו לא נפגע לאחר התאונה אלא אף "הושבח" (סיכומי נתבעת, סע' 112, 114).

81. הנתבעת מדגישה כי הן התובע והן מעסיקו אישרו בחקירתם כי שכרו של התובע עלה לאחר התאונה (סיכומי נתבע, סע' 113), אך אינה מפרטת מהו בסיס השכר בסיכומיה.

82. ביחס להפסדי ההשתכרות לעתיד, התובע טוען כי למד לימודי סיעוד במכללה האקדמאית תל אביב-יפו, והפסיק את לימודיו מחוסר עניין. לטענת התובע הוא בחור צעיר שטרם כתב את סיפור חייו, אולם עולה מהראיות כי הוא מתאים ללימודים אקדמאי. התובע הצהיר כי ברצונו ללמוד הנדסה לאחר נישואיו בעתיד. לפיכך, ביחס לעתיד, מבקש התובע לקבוע את בסיס שכרו כמקובל בתחום ההנדסה, ולכל הפחות בהתאם לממוצע השכר במשק.

83. האירוע מושא התביעה אירע ביום 9.4.23. התובע, כפי שעלה מהראיות, הוא עובד שעתי, ולפיכך שכרו משתנה מחודש לחודש. בחינת בסיס שכרו של התובע טרם התאונה צריכה להתבסס על תקופה מייצגת המשקפת את פוטנציאל השתכרותו. התובע הציג ממוצע שכר נטו ל-11 חודשים שקדמו לתאונה, תקופה הנראית סבירה ומייצגת. תלושי השכר הרלוונטיים (ממאי 2022 עד מרץ 2023) צורפו על ידי התובע (תצהיר התובע, נספח ה', עמ' 150-112).

84. מעיון בתלושי השכר של התובע עולה כי שכרו הממוצע נטו של התובע ב-3 החודשים שקדמו לתאונה עמד על 9,722 ₪ (נטו).

מעיון בתלושי השכר שלאחר התאונה, ובעיקר בשלושת תלושי השכר האחרונים שצורפו (דצמבר 2024, ינואר 2025 ופברואר 2025) עולה כי מוצע השכר של התובע עומד על סך 10,787 ₪ נטו. נתונים אלה מהווים בסיס אמין וקונקרטי לפוטנציאל השתכרותו של התובע.

85. אינני מקבל את טענת התובע לפיה יש לקבוע את בסיס שכרו לעתיד בהתאם לתחום הנדסה, ואף אינני מקבל את טענת התובע לפיה יש להעמיד את בסיס שכרו לעתיד בהתאם לממוצע השכר במשק. בעת התאונה התובע היה בן 26 וכיום הוא בן 29. התובע עובד משך שנים באותו מקום עבודה, ולכן לא ניתן לומר כי טרם החל לכתוב את סיפור חייו. בנסיבות אלה, אין כל אינדיקציה או ראיה לקביעת בסיס שכר אחר מזה שהוצג בראיות.

86. על פי הנתונים שהובאו על ידי התובע, ובהיעדר נתונים אחרים או נימוק משכנע לחרוג מהם, **אני קובע כי בסיס השכר של התובע לצורך חישוב נזקיו לעבר הוא 9,722 ₪, ולעתיד הוא 10,787 ₪ נטו לחודש.**

ראשי הנזק:

87. למען הנוחות אחזור על הנתונים הרלוונטיים הנדרשים לחישוב הנזק. התובע יליד 25.2.1997; התאונה אירעה ביום 9.4.2023 ובעת התאונה היה התובע בן 26 שנים. כיום התובע בן 29. שיעור הנכות הרפואית שנותרה לתובע בעקבות התאונה היא 22.42%, ושיעור הנכות התפקודית עומדת על 22.42%.

הפסדי שכר לעבר

88. לטענת התובע, בשל התאונה, הוא שהה בחופשת מחלה משך כחודש וחצי, מיום 9.4.23 ועד ליום 24.5.23, קרי 45 ימים. לטענתו בעקבות כך נפגעה השתכרותו ונגרם לו הפסד שכר. התובע מפנה לנספחים א-ב לתצהירו ולתלוש ההפרשים שהוגש ביום 3.4.2025. בהתחשב בבסיס השכר לו טען התובע, מבקש התובע לקבל פיצוי בגין ראש נזק זה בסך 14,247 ₪, ובשערוך להיום 16,845 ₪.

89. הנתבעת טוענת כי יש לדחות את טענת התובע להפסדי שכר לעבר, שכן מן הראיות האובייקטיביות עולה כי שכרו של התובע לא נפגע לאחר התאונה אלא אף "הושבח" (סיכומי נתבעת, סע' 112, 114). הנתבעת מפנה לכך שגם התובע וגם מעסיקו אישרו בחקירותיהם כי שכרו של התובע עלה לאחר התאונה (סיכומי נתבעת, סע' 107, 113). לטענתה, מקום שבו התובע משתכר יותר לאחר התאונה, אין לטעון לגריעה בהכנסתו (סיכומי נתבעת, סע' 115). עוד טוענת הנתבעת כי הפסדי שכר לעבר הם "נזק מיוחד" הטעון הוכחה בראיות קונקרטיות וברמת פירוט גבוהה, ומשלא הוכחה ירידה ממשית בשכרו, אין מקום לפסוק לו פיצוי כלשהו.

90. כפי שנפסק לא פעם, ככל שמדובר בהפסדי עבר מדובר ב- "נזק מיוחד" שיש להוכיח במסמכים ובראיות [ע"א 448/87 **צבי המרמן, קבלן לבנין בע"מ נ' עיד אברהים חסן**, מג(3) 810 (1989)], שכן לאור טבעו ואופיו של הנזק – ניתן בדרך כלל להביא נתונים מדויקים, ועל התובע חלה החובה להביא נתונים אלה.

91. בחינת הראיות שהוגשו (תלושי השכר שצורפו לתצהיר התובע כנספח ה') מלמדת כי התובע ניצל ימי מחלה בחודשים אפריל-מאי 2023. התובע טוען בתצהירו כי בטעות נרשם כאילו עבד בימי המחלה, וכי הדבר תוקן בדיעבד, כמופיע בתלוש שכר מרץ 2025 – שם מופיעים הפרשי שכר בהתאם לימי המחלה שהגיש. עיון בתלושים מלמד כי בזמן אמת התובע תוגמל על ימי המחלה בחודשים אלה בסך 7,719 ₪. נתונים אלה מתכתבים גם עם קביעת המומחה הרפואי בתחום האורתופדיה אשר העמיד את נכותו הזמנית של התובע למשך 4 שבועות בשיעור 100%.

92. המשמעות של ניצול ימי המחלה היא שהתובע נאלץ להשתמש במכסת ימי המחלה הצבורים שלו כדי לשמור על רצף שכר מלא במהלך תקופת ההחלמה. על פי תלושי השכר, בחודש אפריל 2023 ובחודש מאי 2023 נרשם "ניצול" של ימי מחלה. ניצול זה הפחית בפועל את יתרת ימי המחלה הצבורים שעמדו לרשותו אצל המעסיק.

93. התובע מפנה כאמור לתלוש ההפרשים שהוגש ביום 3.4.2025. מדובר בתלוש שכר לחודש מרץ 2025, בו לכאורה מפורטים הפרשי מחלה לחודשים אפריל ומאי 2023. מסמך זה לא נעלם מעיני. עם זאת, לא ניתן כל הסבר כיצד נתונים במסמך זה מתיישבים עם נתוני השכר של חודשים אפריל ומאי 2023 אשר צורפו לתצהירו של התובע, לא צוין כמה ימי מחלה נוצלו בפועל, מה העלות של יום מחלה בעת פדיון ימי מחלה, האם התובע זכאי לפדיון ימי מחלה, ולא ניתן הסבר אודות המסמך שצורף והסכומים המפורטים בו.

94. נוכח האמור לעיל, אני קובע כי התובע הוכיח הפסדי שכר לעבר בסך 7,719 ₪, ובשערוך להיום 8,458 ₪

95. סכום הפיצוי בגין הפסדי שכר לעבר: **8,458 ₪.**

הפסדי שכר לעתיד

96. על יסוד מארג הראיות כולו, כמו גם קביעותיי לעיל לפיהן נותרה לתובע נכות תפקודית בשיעור 22.42% אשר אינה באה לידי ביטוי, עד כה, בגריעה מכושר השתכרותו (ראו פירוט לענין ההבחנה בין נכות תפקודית וגריעה מכושר ההשתכרות כמפורט לעיל בפרק נכות תפקודית) יש לפסוק לתובע פיצוי בראש נזק זה בהתאם לנכות התפקודית ולבסיס שכרו, אשר יהא בו לשקף את הסיכון להפסד ההשתכרות בעתיד (ראו: ע"א 663-88 **שירזיאן נ' לבידי אשקלון בע"מ**, פ"ד מז(3) 225).

97. בהתחשב בגילו של התובע (יליד 1997), בעיסוקו, בשיעור נכותו הרפואית והתפקודית, באופי הנכויות, כמו גם בעובדה כי שכרו לא נפגע, מוצא אני לפצותו בראש נזק זה בסך של **460,032** ₪ (הפיצוי הוא בשיעור 70% מתחשיב אקטוארי).

אובדן פסיה

98. להפסדי השכר לעבר ולעתיד יש להוסיף הפסדי פנסיה (לעבר ולעתיד) בשיעור 12.5% בסך **58,561** ₪.

עזרת הזולת לעבר ולעתיד

99. התובע טוען כי לאחר התאונה התקשה מאוד בביצוע פעולות יומיומיות שונות ונזקק לעזרת הזולת. הוא מתגורר עם הוריו, ואמו סייעה לו רבות. לטענתו, עד היום הוא לא חזר לעצמו, סובל מכאבים ומגבלות, מתעורר הרבה בלילות וסובל מחרדות וממגבלות תפקודיות. התובע מעיד כי בשל כאבי הראש קשה לו להכין אוכל, ואם הוא רוצה לצאת לקנות משהו, הוא שולח את אמו או אביו (תצהיר התובע, סע' 17; סיכומי תובע, סע' 38, 39; פרוטוקול 12.2.26, עמ' 44 שו' 9-6). לטענתו, בגין עזרת הזולת לעבר יש לפסוק לו סך של 25,000 ₪, ולעתיד סך של 75,000 ₪ (סיכומי תובע, סע' 54, 58).

100. הנתבעת טוענת כי טענת התובע לעזרת צד ג' אינה מבוססת. היא מציינת כי מחקירת התובע עצמו עלה שאמו סייעה לו לתקופה מוגבלת של כחודש בלבד, וכי כיום אינו נזקק לעזרה מיוחדת של ממש. הנתבעת מוסיפה כי התובע מתגורר בבית הוריו, שם ממילא אמו מבשלת, מנקה ומנהלת את משק הבית, ולעיתים גם אחיותיו מסייעות (סיכומי נתבעת, סע' 123). עוד נטען כי התובע לא זימן את הוריו או בני משפחה רלוונטיים לעדות בעניין הצורך הנטען בעזרה, וכי לא הוצגה כל ראיה לעזרה בשכר או אסמכתה להוצאות בפועל. לטענתה, אין מדובר בעזרה חריגה אלא בסיוע משפחתי רגיל וטבעי.

101. כפי שנפסק לא פעם, הפיצוי בגין העזרה של צד שלישי נועד לשפות את הנפגע עבור עזרה הנחוצה לו לטיפול בעצמו, בגלל מומו ולשם ביצוע פעולותיו השגרתיות והיומיומיות. בפסיקה נקבע שכאשר בני משפחה מעניקים שירותים לנפגע ומשקיעים בכך "מאמץ יוצא דופן וחריג" מעבר למקובל בין בני משפחה, עומדת לניזוק זכות לתבוע פיצוי עבור שווי הטיפול גם אם הוא לא שילם עבורו (ראו רע"א 7361/14 **פלונית נ' פלוני** (6/1/15), ועע"א 1164/02 **קרנית – קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים נ' פלוני** (4/8/05)). לעניין שיעורו של הפיצוי, יש לקבוע, שראוי להעמיד את הסכום על שיעור נאות (ע"א 93/73 **שושני נ' קראוז ואח'** (27/12/73)) ובהעדר נתונים אובייקטיבים, יפסק סכום גלובלי לטובת התובע (ראה: ע"א 515/83 **עגור נ' איזנברג** ואח' (26/2/85), וכן ע"א 663/84 **עטיה נ' עטיה** (14/8/90)) על בסיס הלכה זו, ובהעדר נתונים על הוצאה ממשית ועל היקפה, יש לקבוע את הפיצוי בראש נזק זה, על דרך האומדנה.

102. מהראיות והעדויות עולה כי התובע נזקק לעזרה לאחר התאונה, במיוחד סמוך לאירוע. התובע העיד כי אמו סייעה לו במהלך תקופת ימי המחלה וגם לאחר מכן עד שהתאושש (תצהיר התובע, סע' 17). בחקירתו הנגדית, אישר התובע כי אמו סייעה לו לתקופה של כחודש, וכי "מתי שהייתה התאונה הייתי צריך הרבה עזרה, עכשיו אני צריך פחות" (פרוטוקול 12.2.26, עמ' 44-43). הוא פירט כי כיום, בגלל כאבי הראש, הוא מתקשה להכין אוכל וללכת לקניות, ואז הוא שולח את אמו או אביו (פרוטוקול 12.2.26, עמ' 44 שו' 9-6).

103. העובדה שהתובע ממשיך להתגורר בבית הוריו, שם אמו מנהלת את משק הבית באופן שגרתי, מצמצמת את היקף העזרה ה"חריגה" הנדרשת. עם זאת, קשייו של התובע בהכנת

אוכל ובקניות, הנובעים מכאבי הראש הקבועים, מצביעים על צורך ממשי בעזרה בפעולות אלה, החורגות מהסיוע הרגיל הניתן לבן משפחה בוגר המתגורר בבית הוריו. אף שהתובע לא זימן את הוריו לעדות, התרשמותי מעדותו הייתה כי הוא אכן נזקק לסיוע זה. בכך תומכות גם חוות הדעת של המומחים.

104. בהבחנה בין עבר לעתיד, ניכר כי בתקופה הסמוכה לתאונה, עת שהה התובע בחופשת מחלה, נזקק לעזרה אינטנסיבית יותר. לאחר מכן, עם חזרתו לעבודה והתאוששותו היחסית, הצורך בעזרה פחת אך לא נעלם לחלוטין, והוא ממשיך להזדקק לסיוע בפעולות ספציפיות.

105. לאור מכלול הנסיבות, ובשים לב לנכותו התפקודית של התובע ולמגבלותיו, אני קובע כי התובע נזקק לעזרה החורגת מהמקובל בין בני משפחה. הפיצוי בגין עזרת הזולת, לעבר ולעתיד, ייפסק על דרך האומדנה. אני מוצא לנכון לפסוק לתובע סכום גלובלי של 30,000 ₪ בגין עזרת הזולת לעבר ולעתיד. סכום זה משקף את העזרה האינטנסיבית יותר בתקופה הראשונה שלאחר התאונה, ואת הצורך המתמשך, אם כי מצומצם יותר, בסיוע בפעולות יומיומיות בעתיד.

106. סכום הפיצוי בגין עזרת הזולת לעבר ולעתיד: **30,000 ₪.**

<u>הוצאות רפואיות והוצאות נסיעה – לעבר ולעתיד</u>

107. התובע טוען כי נגרמו לו הוצאות רפואיות רבות בעבר, הכוללות פיזיותרפיה, טיפולים פסיכולוגיים, פסיכיאטריים, נוירולוגיים ואורתופדיים. הוא נוטל תרופות בקביעות (אמיטריפטילין וקלונקס), וכן מטופל בדיקור סיני. לטענתו, הוא שילם כ-2,000 ₪ עבור דיקור סיני (סיכומי תובע, סע' 55, עמ' 166-154 לתצהירו של התובע). הוא הציג קבלות ודוחות ניפוק תרופות המסתכמים בכ-900 ₪. התובע מעריך את הוצאותיו הרפואיות לעבר בסך של 15,000 ₪ (סיכומי תובע, סע' 55). לעתיד, התובע טוען כי ימשיך להזדקק לתרופות אלו ולטיפולים פיזיותרפיים, וכן לטיפולים פסיכולוגיים. הוא מחשב עלות שנתית של תרופות בסך 57 ₪ לחודש וטיפולי דיקור סיני בעלות של 517 ₪ לחודש (סיכומי תובע, סע' 59.3.1, 59.3.2). בסך הכל, הוא עותר לפיצוי של 18,280 ₪ עבור תרופות ו-165,803 ₪ עבור דיקור סיני, ובסה"כ 184,083 ₪ עבור הוצאות רפואיות לעתיד (סיכומי תובע, סע' 59.3.1, 59.3.2, 59.3.4).

108. התובע טוען כי נאלץ להוציא הוצאות עבור מוניות, נסיעות וחניות לטיפולים הרפואיים ולכל יציאה מביתו. הוא מעריך את הוצאותיו לעבר בסך 10,000 ₪ ולעתיד בסך 20,000 ₪ (סיכומי תובע, סע' 56, 60).

109. הנתבעת טוענת כי אין בסיס לפיצוי הנטען בגין הוצאות רפואיות. לטענתה, מומחי בית המשפט קבעו כי הטיפולים הרפואיים הנדרשים לתובע מכוסים במסגרת סל הבריאות

(סיכומי נתבע, סע' 126). היא מדגישה כי התובע לא הניח תשתית ראייתית מספקת להוצאה עתידית חריגה, ולא הוכיח את העלויות בפועל, מה מכוסה ומה אינו מכוסה (סיכומי נתבע, סע' 127). הנתבעת מוסיפה כי התובע הציג קבלות ודוחות ניפוק חלקיים בלבד, המראים לכל היותר תשלומי השתתפות עצמית מוגבלים, וכי חלק מהטיפולים (ובפרט דיקור סיני) אינם מצדיקים פיצוי אוטומטי (סיכומי נתבע, סע' 128, 129). הנתבעת טוענת כי התובע הציג גרסאות משתנות להיקף ההוצאות, וכי מרבית הטיפולים והתרופות ניתנו במסגרת סל הבריאות (סיכומי נתבע, סע' 130, 131).

110. אשר להוצאות נסיעה, הנתבעת טוענת כי יש לדחות את טענת התובע, או למצער להעמידה על סכום זניח. היא מדגישה כי התובע לא הוכיח את היקף ההוצאות הנטענות ולא צירף קבלות או תיעוד ממשי (סיכומי נתבעת, סע' 133). הנתבעת מציינת כי התובע נוהג בפועל, אישר זאת בחקירתו הנגדית, ולא הודיע למשרד הרישוי או הבריאות על כל מגבלה בנהיגה (סיכומי נתבעת, סע' 134, 135).

111. כידוע, **חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994**, קובע בסעיף 3(א) כי זכותו של כל תושב בישראל לקבל את שירותי הבריאות לפי החוק באמצעות קופת החולים שבה הוא חבר. סעיף 3(ד) לחוק קובע כי "שירותי הבריאות הכלולים בסל שירותי הבריאות יינתנו בישראל לפי שיקול דעת רפואי, באיכות סבירה, בתוך זמן סביר ובמרחק סביר ממקום מגורי המבוטח, והכול במסגרת מקורות המימון העומדים לרשות קופות החולים". בע"א 5557/95 **סהר חברה לביטוח בע"מ נ' אלחדד**, פ"ד נא(2) 724 (1997) נפסק כי הזכות לקבלת שירותי בריאות משתרעת גם לגבי מקרים שבהם קיים מזיק הגורם לנזק. מכאן שככלל, באין הוכחה מצד התובע כי אינו זכאי לטיפול מסוים מקופת חולים, לא יהיה מקום לפצותו.

112. על אף האמור, ידוע כי אין ההוצאות הרפואיות מכוסות במלואן על ידי קופת החולים, ולעיתים יש פער בין ההוצאות בפועל לבין ההחזרים שניתנים על ידי קופת החולים.

113. בחינת הראיות שהוגשו מלמדת כי התובע נזקק וממשיך להזדקק לטיפולים רפואיים שונים ולתרופות עקב התאונה. המומחים מטעם בית המשפט אישרו את הצורך בטיפולים אלו. המומחה האורתופדי קבע כי אם שיידרשו טיפולים נוספים, הם מכוסים על ידי הסל. המומחית הנוירולוגית קבעה במפורש כי התובע יזדקק לטיפולים תרופתיים לכאבי הראש וטיפולי פיזיותרפיה, אשר חלקם כלולים בסל. המומחה הפסיכיאטרי המליץ על המשך טיפול פסיכולוגי קבוע (אך אינו מציין את תדירות הטיפול הנדרש ולמשך כמה שנים).

114. התובע הציג 2 קבלות בודדות ודוחות ניפוק תרופות (תצהיר התובע, עמ' 152-166) המעידים על תשלומי השתתפות עצמית עבור תרופות בסך של כ-900 ₪. הוא גם צירף קבלות על טיפולי דיקור סיני (ראו מסמכים שהוגשו ביום 9.2.2026). אף שאין מדובר בהוכחה מלאה לכל ההוצאות הנטענות, הרי שהוכח צורך בטיפולים אלו, והלכה היא כי מקום שבו ברור שנגרם נזק אך קיים קושי ראייתי לכימות מדויק, רשאי בית המשפט

לפסוק פיצוי על דרך האומדנה.

115. בהתחשב בכך שהתובע ממשיך ליטול תרופות קבועות, מטופל בדיקור סיני, וצפוי להזדקק לטיפולים פסיכולוגיים ופיזיותרפיים, סביר להניח שייגרמו לו הוצאות רפואיות עתידיות, גם אם חלקן מכוסות על ידי סל הבריאות. הפער בין הכיסוי הציבורי לבין ההוצאה בפועל, כמו גם העלות של טיפולים שאינם מכוסים במלואם (כגון טיפול פסיכולוגי ודיקור סיני), מצדיקים פיצוי.

116. אשר להוצאות נסיעה, התובע טען כי נאלץ להוציא הוצאות עבור נסיעות לטיפולים רפואיים. אף שהתובע נוהג בפועל, הוכח כי הוא סובל מכאבי ראש המגבילים את נהיגתו, וכי לעיתים הוא נזקק לסיוע או עוצר בצד הדרך (סיכומי תובע, סע' 38). מגבלה זו, לצד הצורך בנסיעות תכופות לטיפולים, עשויה להצדיק פיצוי מסוים בגין הוצאות ניידות עודפות, גם אם לא הוצגו קבלות ספציפיות. בהקשר זה אני מקבל את טענת הנתבעת כי בדיון עלתה תמונה של שיפור בנהיגה, ולכן הפיצוי ביחס לרכיב זה צריך להיות בהתאם.

117. לאור מכלול הראיות, שיעור הנכות התפקודית שנקבעה לתובע, המלצות המומחים, והצורך המוכח בטיפולים רפואיים ובתרופות, אני קובע כי התובע זכאי לפיצוי גלובלי בגין הוצאות רפואיות ונסיעות לעבר ולעתיד. בהתחשב באופי ההוצאות, בכיסוי החלקי הניתן במסגרת סל הבריאות, ובקושי בכימות מדויק של כלל ההוצאות ולמשך איזו תקופה, אני פוסק לתובע סכום גלובלי בסך 50,000 ₪ בגין ראשי נזק אלו.

118. סכום הפיצוי בגין הוצאות רפואיות לעבר ולעתיד והוצאות נסיעה וניידות: **50,000 ₪.**

כאב וסבל

119. בגין הנכות הרפואית בשיעור 22.42%, הפיצוי שיש לפסוק לתובע הוא **51,954 ₪.**

סוף דבר

120. התביעה מתקבלת.

121. סה"כ נזקיו של התובע:

הפסד שכר לעבר – 8,458 ₪.

הפסד שכר לעתיד – 460,032 ₪.

הפסדי פנסיה – 58,561 ₪.

עזרת צד ג' – 30,000 ₪.

הוצאות רפואיות ונסיעה – 50,000 ₪.

כאב וסבל – 51,954 ₪.

סה"כ פיצוי– **659,005 ₪.**

122. **אשר על כן, אני מחייב את הנתבעת לשלם לתובע, סכום של 659,005 ₪ בתוספת שכ"ט עו"ד בשיעור 15.34%, וכן החזר אגרת בית משפט. בנוסף, הנתבעת תשלם לתובע את שכר העד (מעסיקו) שנפסק בדיון מיום 12.2.2026.**

123. הסכומים ישולמו בתוך 30 ימים, אחרת יישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין.

124. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 60 ימים מהיום.

125. פסק הדין מותר בפרסום שעה שאינו כולל פרטים מזהים של התובע.

ניתן היום, י' אלול תשפ"ו, 23 אוגוסט 2026, בהעדר הצדדים.

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה